

Salms i Càntics de LAUDES i VESPRES

Litúrgia de les Hores
Introduccions breus
Primera Setmana

Anotacions breus sobre els Salms i Càntics de les Hores

PRIMERA SETMANA

Recitem els salms, que tenim com a pregària comunitària, amb molta freqüència. Les reflexions que segueixen voldrien contribuir a que aquest rés sigui cada vegada més gustós i nutritiu per a la vida espiritual de cada un dels Germans.

Resar o pregar un salm voldria dir:

1. Prendre consciència de què es recita, de què diu el text. Llegir el salm abans i interioritzar-lo, seria bona idea. Meditar-lo després de resat, seria un bon costum. Les anotacions recollides en aquests apunts, potser no seran gaire útils, però certament seran del tot inútils si no es para atenció en el text que voldrien il·luminar.
2. Cercar les paraules, frases o fragments que més ens impacten en un salm donat, ajudaria a descobrir riqueses ocultes a primera ullada.
3. Familiaritzar-nos amb expressions denses i evocatives que ratifiquen l'amor que Déu ens té des de sempre, ens recorden el nostre compromís amb el proïsme i ens oxigenen en qualsevol moment i circumstància del dia, pot contribuir a mantenir una bona salut espiritual.
4. Els Càntics van precedits d'una anotació, que intenta contextualitzar-los en la seva circumstància històrica, autoria etc..

NOTA: Dissortadament els salms tenen doble numeració. L'hebrea i la grega. A la Bíblia o en llibres específics dels salms, com el de Ragner, s'opta per col·locar dos números a cada salm. La Litúrgia utilitza la numeració grega. Sol ser una unitat inferior a la numeració hebrea, emprada acadèmicament. El número entre parèntesi, correspon a la numeració grega (litúrgica), el del llibre de les Hores.

Primera setmana

Diumenge 1ª Setmana

† Primeres Vespres: **Salm 140:1-9 – Salm 141 – Càntic Filipencs 2:6-11**

Salm (140) 141 [versets 1-9]

* Els primers versets d'aquest salm són una súplica d'ajut urgent i apressat, feta al Senyor des del fons de l'ànima. Per l'orant els gestos externs, *l'encens i les mans alçades* [2] són també oració.

* La peticions concretes primeres, són per a tutelar el seu **parlar**, el seu **pensar** i el seu **obrar**: *Que el Senyor posi guarda i sentinella als meus llavis* [3], *que el meu cor no es decanti cap el mal, que les meves mans no facin cap mena d'injustícia* [4].

* Fa, tot seguit, una professió acolorida de fidelitat: renuncia al *pa dels dolents* [4], *al perfum dels malvats* [5] i declara que segueix pregant, contemplant l'infortuni dels malvats.

* Tot i que immers en un entorn global gens encoratjador, com testimonien les impressionants metàfores que empra: *el ossos escampats com una mola de molí trossejada* [7], *el parany dels llaços* [9] etc., l'orant *gira els ulls vers Déu* [8] i confia... que quan tot hagi passat, seguirà el seu camí endavant, com diu l'últim verset del salm [verset 10], que, curiosament, no s'inclou en el present text de les Hores.

Salm (141) 142

* Les primeres paraules són el clam d'un home abatut, aterrit davant el perill: *El meu crit implora l'ajut del Senyor* [2]. *Aboco davant seu el meu plany* [3].

* El panorama existencial, que descriu la situació de l'orant, és vertaderament desolador. Pocs salms reuneixen tantes conjuntures adverses damunt d'un home fidel: *està cansat, un llaç ocult l'espera* [4], *ningú li fa ni cas ni costat; no li queda ni una engruna d'esperança d'escapar-ne* [5], *se sent desemparat, és conscient que els enemics són més forts que ell* [7], *es troba encerclat com en una presó* [8].

* Malgrat tot, i són moltes les circumstàncies hostils, el salm conté espurnes de confiança, on es diria que l'orant contempla la possibilitat real de veure el cel acollir el seu crit d'angoixa: *Vós sabeu per on camino* [4], *Vós sou el meu refugi, escolteu-me, allibereu-me, traieu-me de la presó i us donaré gràcies...* [8]

* Sense el suport de la lògica humana, l'orant imagina un futur lluminós en el que, juntament *amb els justos, podrà agrair la mercè, el gran favor que Déu li ha fet* [8]. Sorprenentment en temps passat, com si ja ho assaborís en el moment present de la pregària.

Càntic : Filipenses 2:6:11 Diumenge (Dissabte tarda) 1ª setmana **1ers Vespres**

* Aquest Himne, que honora Jesucrist en el seu **abaixament** i en la seva **glorificació** per Déu Pare, es troba a *la carta més amable de totes les paulines*. Deissmann. Aquest himne és un dels miracles de l'Esperit en els primeríssims dies de l'Església. Cullman

* Està col·locat després d'una càlida exhortació de Pau a la *caritat, a l'amor entranyable, a la compassió, a evitar la vanaglòria, a obrar amb humilitat* etc.. En perfecta harmonia amb aquests consells, Pau apunta l'ideal de tot cristià: *Tingueu en vosaltres els mateixos sentiments que tingué el Crist Jesús*.

* A partir d'aquí ens ofereix els trets exemplars de la persona de Crist, *que tot i ser de condició divina...es va fer no-res... s'abaixà i es feu obedient...fins acceptar una mort de creu*.

* Si els altres himnes cristològics de Pau a Colossencs i a Efesis, són notables per la seva majestat i la seva fondària teològiques, aquest s'ens presenta com una **invitació humil, entrançable, entenedora i exemplar a la imitació de Crist.**

+ Laudes: Salm 62 - Salm 149 - Càntic Daniel 3:57-88. 56

Salm (62) 63:2-9

* Tradicionalment l'autoria d'aquest salm s'atribuïa a David en una circumstància especialment crítica. David ha hagut de fugir de Jerusalem i vaga pel desert de Judà. La revolta d'Absalon posa en perill seriós la seva pròpia vida [2Samuel 15:23-28]. Realment l'autor és molt més tardà, aprofita el fet d'un rei perseguit, per a proposar una oració centrada només en Déu, malgrat les situacions angunioses personals.

* Internalitzar la conjuntura de crisi de l'orant i la seva reacció, és important per fer d'aquest Salm la nostra pregària. Fixem-nos en uns quants trets remarcables:

☛ No apareix, en tot el salm, cap plany ni cap invectiva contra els qui s'han juramentat per fer-lo desaparèixer. Només domina una idea, **DÉU: L'amor que em teniu val més que la vida** [4]

☛ La tesi és ben simple: El que l'aigua és per la terra i per l'home assedegat, això és la relació amorosa entre Déu i el salmista (per tota aquella persona que prega)

☛ La metàfora de **la set** i de la terra eixuta escauen bé amb l'escenari real que oferiria el desert de Judà, on la llegenda posava l'origen del salm.

* L'orant no pot emprar una expressió més apropiada per a manifestar els sentiments profunds del seu ésser, que afirmant: *que té set de Déu* [2], *una set que, en temps passats, apaivagava en el santuari, en el rés litúrgic ordinari* [3-4], *però que ara l'ha de calmar en el seu exili, en la seva tribulació real, amb pregàries ardents i amb himnes de lloança* [5-6], *que la set que sent, fins i tot de nit l'abrusa* [7], *que aquesta set, li dona confiança sota les ales de Déu i ensems el fa feliç* [8], *una set, que és enamorament i seguretat* [9], *una set, finalment, que el farà vèncer les escomeses de qualsevol iniquitat* [10]. (Citació lliure de la Bíblia de Montserrat).

* Pocs Salms palesen una tensió tan extrema i apassionada de l'ànima a la recerca de Déu, i pocs, també, aconseguen a trobar-hi els termes suaus i punyents alhora, per a manifestar aquesta nostàlgia, que només la possessió i gaudi de Déu pot temperar. Anticipa els sentiments de Sant Pau: *Perquè per a mi, viure és Crist.. tinc el desig d'anar-me'n i d'estar amb Crist, cosa incomparablement millor..Fl.1:21 ss*, o els de Santa Teresa en el seu conegut: *Moro perquè no em moro.* Card.Garrone.

El Càntic està tret del Llibre de Daniel.

* El llibre de Daniel, si bé escrit molt posteriorment, se situa en el marc històric dels jueus que vivien deportats a Babilònia. El desànim i els casos d'apostasia sovintejaven entre els seus contemporanis. Era una situació llastimosa d'invitació permanent a la idolatria. L'autor pretén retornar la confiança del poble en el seu Déu, que intervé providencialment en favor dels qui li són fidels.

* Els exemples més impactants que presenta són: Daniel a la fossa dels lleons, la peripècia de la casta Susana i els tres joves llençats a les flames. En tots els casos Déu ha recompensat la seva fidelitat acudint miraculosament a la seva salvació, en el moment més crític. El missatge és clar: *Aquest és el Déu que també farà costat als israelites si no s'aparten d'Ell...*

* Diu el relat: *Encara dins el forn, però alliberats dels efectes del foc, davant l'estupefacció de Nabucodonosor, els tres companys es van posar a cantar junts a una sola veu, beneint i glorificant Déu deien...*

▲ **Càntic** Daniel. 3:57-88 Diumenge 1ª setmana **Laudes**

* És una extensa invitació a totes les criatures a beneir [donar gràcies, lloar...] el Senyor.. El primer verset és genèric: *Beneïu el Senyor, totes les criatures..*, però en els següents la convocatòria s'especifica per nivells. Concretament quatre:

+ Àmbit o espai del firmament: Prenen la representació *els àngels, els cels, les aigües, el sol la lluna, les estrelles del cel..*

+ Àmbit atmosfèric: No menys de 17 elements meteorològics, amb les seves variades incidències. Són invitats a concórrer a la lloança del Senyor: *pluges, rosades, vents, foc i calor; gelades, rosada, glaç, freds, neus i geleres; també els dies i nits amb els seus atributs de llum i de tenebres; finalment els núvols i llamps, tan diferents; concentrats de foscó els uns, engegadors de llum els altres, però còmplices i units en les tempestes.*

+ Àmbit terrenal. No es repara si els elements convocats són inanimats o no. Des de la solidesa estàtica de les *muntanyes*, el verdejant de la *vegetació*, la mobilitat i fluïdesa dels *mars i els rius*, fins a la vitalitat dinàmica dels *peixos, ocells, feres i ramats...* cada grup en el seu ambient.

+ Àmbit humà. *Que tots els homes beneïxin el Senyor*, particularment el poble d'Israel amb els seus sacerdots, i el conjunt de *sants, humils de cor i justos*, que formen el gran seguici de servents fidels del Senyor, personificats en els tres joves: *Hananies, Azaries i Misael.*

* Un cristià gaudirà també de la conclusió amb que la litúrgia finalitza el Càntic: ***Beneïm el Pare, el Fill i l'Esperit Sant, cantem-li lloança per sempre.***

Salm (149) 149

És el salm que està a la fulleta per als Laudes de les Solemnitats i Festes.

* Els seus 5 primers versets són d'una exultació entusiàstica i acolorida per part *dels qui estimen el Senyor [1], dels fills de Sió [2], del seu poble, dels humils [4], dels fidels [5]...* *Se senten feliços, se n'alegren, ho celebren* i ho exterioritzen amb *càntics i danses*, amb els acords de *tambors i cítares*. El quadre descriptiu no pot ser més engrescador i atraient. Pot ser una bona interpel.lació, no tant pels complements externs que acompanyen la nostra pregària, sinó per la simfonia interior de sentiments positius que pot suscitar a la nostra ànima, a nosaltres que *estimem el Senyor, que som fills de l'Església, el seu poble i que maldem per a ser humils i fidels.*

* La segona part v. [6 a 9] és un xic decebedora i presenta un fort contrast amb el tarannà festiu i joiós de la primera. *Les espases de dos talls, el càstig de les nacions, engrillonant reis i emmanillant poderosos*, revelen segurament una victòria, però tenen un caire de violència i venjança, menys o gens propici per a la pregària.

* Naturalment que sempre queda el recurs de l'aplicació simbòlica: *Reis poderosos i nacions perverses*, són desviacions, pecats o tendències al mal que ens envolten tota la vida, que solem portar molt endins del cor...i calen medis o armes adequades, *espases de dos talls*, per fer-hi front i vèncer. Un cop vençut el mal, sí que tindria sentit retornar a la primera part...

* Les armes més adients del cristià, en la lluita contra el mal, són la pregària i el testimoni personal. Aquestes són les actituds valentes que *encadenen* o desqualifiquen els qui nosaltres diem "dolents".

+ Segones Vespres: Salm 109 - Salm 113 A – Càntic Ap. 19: 1-7

Salm (109) 110

* L'Església resa aquest salm (i ho fa força sovint), com un salm messiànic, que ret homenatge a la reialesa i sacerdocí de Crist. (Botz).

* Cal notar que la concepció de Messies que vehicula aquest salm, és precisament la que Jesús, en l'Evangeli, dona per closa. Jesús no l'accepta i intenta corregir-la en la mentalitat dels seus seguidors massa entusiastes, àdhuc en els seus propis apòstols.

* El Messies de l'Evangelí *no trepitja els enemics* [1], ans demana que se'ls estimi, *no abat reis* [5] *ni fa presoner ningú, ni esclafa governants* [6], *ni ha vingut a ampliar el poder del seu ceptre* [2], ni sembla tenir res a veure amb *el sacerdot de Melquisedec* [4]... si no és, tot plegat, en sentit figurat.

* Realment, el nostre Messies, Jesús, predica el perdó i l'estima als enemics, és misericordiós amb tothom, guareix malalts, i està al costat del qui pateix, del pobre i del marginat..

* Cal adonar-se de la transformació enorme que ha sofert el concepte del regne del Messies, que partint d'una **concepció de poder i domini**, arriba a definir-se, en l'Evangelí, com **l'àmbit definitiu de l'amor i de la pau**.

Salm (113 A)   114

* En el text hebreu original, aquest salm comença amb l'exclamació joiosa: **Al·leluia!**, que anticipa el tarannà dels salms

* El record del pas del riu Jordà fou un esdeveniment celebrat com a final de la travessa del desert. Aquest salm canta les meravelles de l'Èxode amb una imatgeria poètica vibrant, que vol retre homenatge ingenu i exultant al poder de Déu: *el mar fuig, el Jordà canvia el seu curs* [3], *les muntanyes cabriolen com ho fan els anyells petits de la ramada* [4]...

* Aquestes afirmacions fantasioses es repeteixen en els versets següents en forma d'interrogació o gairebé d'interpel·lació... *Què tenies, mar, que vas fugir?.....i tu Jordà?* [5]....

* El salm acaba evocant dues accions de Déu ben vistoses: Déu **fa brollar aigua de les roques i la fa brollar en abundància**: al desert, *de la pedra dura en tragué dolls d'aigua viva* [8]

* En l'Evangelí, també Jesús mostrà el domini sobre les aigües, apaivagant la seva fúria en el mar de Galilea i es declara únic portador de l'autèntica aigua viva.

* El poble arrencat de l'esclavatge de d'Egipte, preanuncia els Misteris del poble cristià, ens diu la litúrgia de Pentecosta. Déu continua acompanyant-nos al llarg de la nostra vida, amb prodigis que, sovint, ni tan sols percebem. Descobrir-los, assaborir-los i donar-ne gràcies és una tasca de tota vida espiritual.

Càntic Apocalipsi 19:1-7 Diumenge 1ª setmana **Vespres**

* El vident de Patmos veu i descriu la destrucció, per sempre, de la gran pecadora Babilònia: *no la trobaran mai més, ni en ella se sentirà mai més el so dels músics ni cantors...* [cap.18]

* Contemplant l'anihilació definitiva del mal, brolla espontània la celebració joiosa de l'arribada de la justícia de Déu, figuradament com la celebració de les *noces de l'Anyell*.

* Que cada cristià, porti incorporat al cor un al·leluia permanent, sense data de caducitat.

Dilluns 1ª Primera setmana:

+ Laudes: **Salm 5 - Càntic: 1Cr. 29:10-13 - Salm 28**

Salm (5)   5.

* Descriu el desfici del fidel del Senyor, turmentat, perseguit i calumniat. Ja a *trenc d'alba, de bon matí* [4] ve a implorar el consol i la protecció del seu Déu. Ho fa amb un *clam* patètic. La paraula "clam" és particularment vehement en el text original; té el sentit del rugit d'un lleó.

* Sorpren que en una situació tan extrema, en cap moment aflora ni un bri de dubte de no ser escoltat. Aquesta confiança es basa en una argumentació ben senzilla: segons el pensament israelita:

Déu odia el mal. Els adversaris del fidel orant fan el mal, així doncs, Déu ha d'estar en contra d'ells i a favor de l'home just que sofreix les seves maleses.

* Cal notar que en el Salm es fustiga la *maldat* [5], i explícitament els pecats de la llengua: *mentida, falsedat* [7], *llavis no sincers, llengua falaguera* [10]...

* En un curiós comentari jueu, si troba el següent deliciós dilema “intern” atribuït a Yahweh: *Si creo el món únicament amb misericòrdia, es multipliquen arreu els pecats... Si creo el món només amb justícia, no durarà gaire... Així doncs el crearé servint-me conjuntament d'aquests dos atributs, tenint en compte, però, que l'atribut de l'amor i misericòrdia és cinc-centes vegades més gran que el de la justícia!!* Citat per A. Cohen en el Talmud

* El salm 5, presenta al cristià una fórmula d'oferiment del dia a Déu. Una fórmula humil i confiada que es recolza en *el favor de Déu que el protegeix* [13] de les influències del mal que l'assetja..

Càntic. Primer de les Cròniques 29:10-13. Dilluns 1ª setmana **Laudes**

* Aquest Càntic pertany a una oració posada en llavis de David abans de la proclamació del seu fill Salomó com a rei d'Israel: *Llavors David va beneir el Senyor, en presència de tota l'assemblea: Digué: Sou beneït, Senyor, Déu del nostre pare Israel...*

* Al llarg de la pregària, David es reconeix no mereixedor dels grans dons rebuts de Yahweh, els agraeix, i recorda que Déu estima sobretot la honradesa de cor. *Jo sé, Déu meu, que tu examines els cors i estimes la rectitud.*

Salm (28) 29.

* Els jueus cantaven aquest salm al temple durant la festa de la Pentecosta hebrea, amb l'interludi de trompetes sonores que eixordaven l'espai, com el tro d'una tempesta.

La veu (tro) del Senyor es fa sentir 7 vegades, que és el número símbol de la perfecció... *La veu o voluntat del Senyor és perfecte...*

El nom del Senyor es repeteix 18 vegades. En la pregària jueva actual “Shema Israel”, també són 18 les benediccions que s'hi formulen...

* Les imatges emprades en aquest salm no són rares en l'Escriptura. Tenen reminiscències en la veu ensordidora de Yahweh al Sinaí, en el Baptisme de Jesús (*se sentí una veu del cel...la gent deia que era un tro.. Jn.12:28-29*), en la intervenció de l'Esperit Sant el dia de Pentecosta (*veu que semblava un vent impetuós Ac.2:1*) etc.

* Certament que Déu es manifesta enmig de núvols, llamps, tempesta i trons en els inicis d'Israel, però això no és tota la història. A Betlehem els cels també s'obriren per anunciar la pau, i en la Transfiguració per proclamar Jesús fill estimat de Déu...i fou la veu de Jesús la que apaivagà la tempesta i tornà la calma al mar.. *Que el Senyor ens beneixi amb el do de la pau* [11]

* En l'Església la veu de l'Esperit s'ha de fer sentir alta i clara en un món en plena crisi i desconcert. Pot ser útil interioritzar el salm, atès que, és en el cor de l'home on s'aixequen les tempestes més transcendents, on només la veu del Senyor pot remoure muntanyes d'egoisme, sacsejar deserts de desamor, ajupir els arbres de l'orgull...

La veu interior, amb la que Déu ens parla, genera una autèntica commoció de l'anima.

+ Vespres: Salm 10 – Salm 14 – Càntic Ef.1:3-10

Salm (10) 11.

* El salm (10) és un breu poema que canta la confiança de l'home honest en el Pare. L'home just, l'home recte, l'home bo és el protagonista del salm.

* Des de l'absoluta serenitat que dona *estar en mans del Senyor* [1], l'orant dirigeix una primera mirada a un entorn extremament hostil, i una segona mirada al Senyor, atent a tot el que passa. El Senyor, que ja ara l'acull, i al Qui més tard *confia veure cara a cara*. [7]

* En front d'una situació compromesa, sembla que els del seu propi entorn l'inviten a *escapolir-se cap a les muntanyes, lleuger com un ocell* [1], però la fe de l'orant s'aferma més i més.

* Convé adonar-se que el mateix qualificatiu “**just**” s'aplica indistintament a Déu i a l'home que li és fidel [3 i 7], suggerint una certa “connaturalitat” entre Déu i l'home, que recordem-ho, és la seva imatge. Jacques

Diu Jesús: En el món passareu tribulacions, però tingueu confiança, Jo he vençut el món. Jn.16:33

Salm (14) 15

* El text fonamental del salm està comprès entre una pregunta i la seva resposta: *Senyor, ¿qui podrà viure a casa vostra, a la muntanya sagrada?* [verset primer]... *el qui obra així*, com s'exposa en el cos central del salm, *no trontollarà mai*. [últim verset] Aquest salm enumera 10 patrons de conducta de contingut moral, com a condició per apropar-se a Déu. No menciona formulismes, que tant desagraden a Déu. Es conta que el gran rabí Gamaliel plorava al considerar la dificultat de comportar-se d'acord a les pautes del salm (14). Deia: *¿No és més fàcil dejunar, mortificar-se i àdhuc fer miracles?*

* En el Nou Testament hi trobem un fragment que, alguns consideren una excel·lent transposició de les idees d'aquest salm. És de Sant Pau als Filipencs [4:8]: *Tot allò que és autèntic, noble i just, amable i honest; tot allò que és virtuós i digne d'elogi... heus aquí el que ha de ser el vostre ideal... practiqueu-ho i el Déu de la pau serà amb vosaltres.*

* Aquest salm (14) dona una resposta clara a tots els “buscadors de Déu”. Ve a dir: **No podeu dissociar mai la vostra vida espiritual, el vostre comportament moral i la vostra actitud social, de la vostra vida cultural o de pregària...**

Càntic Efesis 1:3-10 Dilluns 1ª setmana **Vespres**

* És l'himne cristològic de lloança amb el que comença Sant Pau la carta als Efesis, la més profunda de les epístoles paulines. Aquest himne sublim concentra el missatge de tota la carta: **El grandios projecte (misteri) de Déu acomplert en Jesucrist.**

* Aquest himne s'inicia amb el gènere literari de les benediccions (*3 vegades en un verset*), de ressonància molt jueva. Celebra amb una intensitat desbordant l'amor (*gràcia*) sens límits que Déu ens ha mostrat fent-nos els seus escollits (*elecció*), destinats a ser fills seus (*adopció*) per mitjà de Jesucrist.

* Aquest himne, com tota la carta als Efesis és, sobretot, una exposició lírica i didàctica de la fe cristiana. No cal gaire perspiciàcia per adonar-se que passem **d'aquella simplicíssima presentació de la persona del Messies com a Redemptor i Salvador, i dels aspectes principals de la seva vida: la seva mort, la seva resurrecció i el seu futur adveniment, a unes grans visions còsmiques amb pressupostos de gran fondària teològica**

NOTA: *Aquest himne el trobarem com a càntic de vespres, tots els dilluns de les quatre setmanes.*

Dimarts 1ª Setmana

+ Laudes: **Salms 23 – Càntic Tobit 13:1-10 - Salm 32**

Salm (23) 24

* És un salm processional. Es cantava, probablement, a l'entrada de l'Arca al Temple. És fàcil detectar-hi tres parts ben diferenciades:

☛ Els primers versets [1,2] exalten **Yahweh** com a creador de l'univers i Senyor de la humanitat: *És del Senyor la terra i tot el que s'hi mou.*

☛ El segon fragment [3-6], es refereix a la perfecció moral de **l'home**: *Qui pot pujar a la muntanya del Senyor?...El qui té el cor sincer i les mans sense culpa...*[3,4]. És un bon programa de vida per a tot cristià. També el cristià, en el seguici de Crist anhela *veure*, un dia, a *Déu cara a cara* [6]

☛ Els últims versets [7-10], no tenen gaire coherència amb els anteriors. Constitueixen un himne triomfal dedicat al Senyor com a rei de la glòria. Recorden l'entrada solemne de l'arca a Jerusalem, amb David victoriós. Les grans i vetustes, portes *portalades eternes!* [7,9] de l'antiga Salem conquerida per David, s'obren reverents al Déu dels israelites.

Càntic Llibre de Tobit 13: 1-10 Dimarts 1ª setmana **Laudes**

* És un fragment de la pregària sàlmica preciosa [Tb.13:1-18] posada en boca de **Tobit**, fidel israelita, deportat a Assíria i exemple extraordinari de caritat envers els seus germans d'exili. Tobit es quedà cec, suportant desgràcia sobre infortuni sense apartar-se mai de Yahweh. Finalment Tobit recobra la vista quan el seu fill **Tobies**, per consell de l'àngel Rafael, li aplica el fel d'un peix sobre els ulls. Llavors Tobit va exclamar: *Que sigui beneït el Senyor... Res no s'escapa de la seva mà* [1,2], i formula la pregària que ens ve donada avui.

Tobit morí molt ancià i fou sepultat honrosament a Nínive [14:1] [Prop de la ciutat de Mosul, a l'Irak actual]

* En aquest context narratiu, podem interioritzar les expressions del fidel Tobit i fer-les nostres. Beneïrem Déu en tota circumstància, tant si és adversa: *jo canto la seva lloança en un país d'exili on visc deportat* [13:8], com si és favorable: *saltarà de goig la meva ànima* [13:9].

Salm (32) 33

* Aquest salm és un himne sapiencial que celebra l'acció de Déu en el món. Té 22 versets com lletres té l'alfabet hebreu. Cada verset comença amb una lletra d'aquest alfabet. Se'n diu un poema acròstic.

* La introducció [5 versets] invita solemnement als orants a aclamar Déu per la seva manera justa i eficaç de governar els esdeveniments i els pobles de la terra. *La terra és plena del seu amor* [5].

* Els cos del salm evoca successivament aquesta acció de Déu, aquesta acció divina: *en el govern de la creació* [6-9], *en el govern de les nacions* [10-12], *i en la seva relació amb les persones.* [13-15]

* Des del punt de vista doctrinal, se'n desprèn una vertadera teologia de la Paraula:

a/ La paraula de Déu és *sincera, fidel, es guia pel dret i la justícia i omple d'amor tota la terra.*

b/ La paraula de Déu té una poder creatiu immens.

* Podem destacar la pregària final. Els últims versets del salm: en ells proclamem el Senyor com a *la nostra esperança, el nostre refugi i escut i l'alegria del nostre cor* [20-21]... L'últim verset és un autèntic clam de confiança joiosa [Brillet], que s'ha incorporat al Te Deum cristià: *aquesta és l'esperança que posem en Vós, el vostre amor no ens deixarà mai* [22]. [In Te Domine, speravi, non confundar in eternum.]

+ Vespres: **Salm 19 – Salm 20 - Càntic Ap. 4:11; 5:9-12**

Salm (19) 20

* És una salm netament reial. Es tracta d'una súplica destinada a atreure la protecció de Yahweh. sobre l'expedició bèl·lica que el rei està a punt d'emprendre: [perill, victòria (3 vegades), braç victoriós, cavalls i carros de guerra...].

* L'enemic posa la confiança en el seu material millor, Israel posa la confiança en un Déu totalment mancat d'enginys bèl·lics, però, anticipadament, abans i tot de la batalla, Israel ja veu com *els enemics trontollen i cauen*, en front d'un Israel *dret i victoriós* [9]

* Es veritat que en un context de guerra hi plana l'angoixa. Com en tota aflicció o situació crítica personal, la confiança no és gratuïta. La relació amb Déu, adquirida en la pregària i fidelitat de cada dia, fa que un sediment adquirit de confiança superi l'angoixa. El salm suposa aquesta actitud: *Que Yahweh tingui present les teves ofrenes* [4]... **Les mans alçades al cel guanyen més batalles que els punys que lluiten**, deia Bossuet, en referència a les conteses de la vida espiritual.

* En moltíssimes situacions els medis humans són necessaris, però l'assistència de Déu és sempre imprescindible.

* És digne de notar que l'últim verset, deixa de ser descriptiu per donar pas a una súplica, que es creu feia tota l'assemblea a l'unísson i amb gran vehemència: *Senyor.... escolteu-nos avui que us invoquem!!!* [10]

Salm (20) 21

* També és un salm reial, i es diria que constitueix l'apoteosi del salm anterior, salm (19). El text proposat pel rès de les Vespres només inclou un fragment d'aquest salm i omet els terribles anatemes que cauen sobre l'enemic vençut (*el foc els devorará* [10]... *esborraràs el seu nom de la terra... no quedarà rastre dels seus descendents* [11] etc.)

* Ni una paraula que enteli l'èxit de la victòria, sempre atribuïda al Senyor (*la vostra victòria*) i la felicitat del rei victoriós: *li heu concedit el que el seu cor volia* [3]..

* Hi ha una lloança al rei, que pot ser l'aspiració i meta de tota persona religiosa: *el rei confia en el Senyor i l'Altíssim se l'estima* [8]..

* És admès que el salm el recitaven levites o una persona sola o per torns, però, el mateix que en el salm anterior, el darrer verset era un clam estentori de tots els assistents a l'assemblea: *Alceu-vos, Senyor...cantarem celebrant la vostra gesta!!!* [14]

* Aquest triomf d'un rei teocràtic pot prefigurar el triomf d'un Messies esperat.. Són, segons algun autor, el preludi d'algunes descripcions paulines: Ell destituirà tota mena d'autoritat, de potència i de poder i posarà el Regne en mans de Déu..perquè Crist ha de regnar fins que Déu haurà posat tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destituït serà la mort..[1Corintis 15:24-27]. Apareixerà el malvat.... però, Jesús, el Senyor, el farà morir amb l'alè de la seva boca, l'aniquilarà el dia de la seva vinguda. [2Tesalonicesses 2:7 i 8] o també en Sant Joan quan descriu el triomf de Crist en la parusia...

* El cristià fa d'aquest salm un càntic d'agraïment a Déu per la gran victòria de Crist, en la resurrecció, sobre el pecat i la mort.

Càntic Apocalipsi 4:11; 5:9-12 Dimarts 1ª setmana **Vespres**

* És la proclamació majestuosa dels 24 ancians prosternats en actitud d'adoració davant el tron de Déu. Proclamem amb ells que *el nostre Déu és digne de rebre tot honor i tota glòria perquè ha creat tot l'univers*. També Crist, l'Anyell sacrificat, és digne de *rebre tot honor, glòria i riquesa perquè ens ha comprat o redimit amb la seva sang*,

Dimecres 1ª Setmana

+ Laudes: **Salm 35 – Càntic: Judit 16:2-3. 15-19 - Salm 46**

Salm(35) 36

* Aquest salm presenta dos temes ben distints:

a/ Un tema sapiencial que descriu l'home dolent: abisme de maldat. (els 5 primers versets)

b/ La resta del text és una expansió preciosa de l'ànima vers Déu, abisme de bondat. Està dedicat a enaltir l'amor que Déu ens té: *El vostre amor, Senyor, s'eleva fins al cel, la vostra fidelitat arriba fins als núvols* [6], *que n'és de preciós, Senyor, el vostre amor* [8] i a assaborir els seus dons: *ens sacieu del bo i millor, ens feu beure de la font de la vida...*[9].

* El verset 10 és particularment impactant: *en Vós hi ha la font de la vida i ens feu veure la llum en la vostra llum...* Aquestes afirmacions són d'una densitat tal que ni amb anys de reflexió podríem exhaurir la seva riquesa, diu Jacquet, en fer-ne el comentari.

* *En altre temps vosaltres éreu tenebra, ara sou llum en el Senyor: viviu com a fills de la llum.* [Ef.5:8]. L'espera de la llum que ha de venir, és la meua gran joia, deia Edith Stein.

* Pels hebreus tot do de Déu atorgat a l'home deriva del do primer de la il.luminació que fa Déu de Si mateix, ja que la llum de Déu és vida, és bellesa, bondat, saviesa, color i forma; és joia, és rialla i cant, moviment i força, ordre i harmonia; la llum és coneixement i sentiment, claredat i veritat, calor i transport d'alegria. La llum de Déu és la vida vivent. [W.Visher, comentant el verset en qüestió]

Càntic Llibre de Judit 16: 2-3; 15-19 Dimecres 1ª setmana **Laudes**

* Tret del llibre de Judit. Judit, vídua d'extraordinària pietat, *dejunava tots els dies menys els dissabtes i les festes d'Israel, era bellíssima i el seu marit li havia deixat or i plata* [Jt.8:6,7].

* El llibre de Judit posa als seus llavis pregàries molt belles. També la descriu com a una dona de singular decisió, capaç de retornar els ànims als guerrers i al mateix rei d'Israel, abatuts per les victòries d'Holofernes. Finalment ella i la seva serventa destrueixen l'enemic i celebren el triomf d'Israel: *Tots es homes d'Israel, armats i portant corones acompanyaven Judit cantant himnes...* [Jdt.15:13]. Judit s'hi afegeix entonant el seu himne: *un càntic nou*, part del qual reproduceix el Càntic d'avui, amb referències molt notables a la Creació

Salm (46) 47

* Les tres primeres estrofes mostren un Déu vencedor dels pobles veïns d'Israel; les tres últimes reconeixen Déu com a rei de tots els pobles reunits entorn del poble d'Israel. És un bell exemple d'universalització del regnat de Déu iniciat en el poble d'Israel, i una figura de l'expansió de l'evangeli a partir de l'Església. És un tema recurrent a la Bíblia: **Tots els pobles de la terra s'han de beneficiar de la benedicció universal de Déu incoada en Abraham i personificada en Jesús de Natzaret.** Lohfing.

* Aquest salm té tot un aire d'himne nacional amb aspiracions d'universalitat. Probablement del període d'expansió en els temps de David i Salomó... Un autor (francès!) el considera com la *Marsellesa* de la naixent nació jueva. No és estrany que s'accentuï l'aspecte guerrer atribuït a Yahweh, si bé cal no oblidar que el triomf de Déu es fa efectiu, no en l'acció conqueridora sinó en l'exercici pacífic d'una sobirania reconeguda: *Aplaudiu, pobles* [1]... *Els prínceps dels pobles s'uneixen* [10].. etc

* És bo que en el rés d'aquest salm el nostre cor aplaudeixi i aclami Déu amb entusiasme, que cantem i estem contents del nostre Déu, perquè som d'Ell i a Ell anem. Aquesta alegria interior comunicativa farà que el cristià recordi la invitació de Jesús: *Aneu per tot el món, proclameu l'evangeli a tota criatura.* [Mc.16:15 i Mt.28:18-20]

† Vespres: Salm 26- Càntic: Colossencs 1:12-20

Salm (26) 27

* El salm (26) és un salm resultant de la unió de dos poemes primitivament independents. La pregària sàlmica d'aquest dimecres té en compte aquesta circumstància i ens els ofereix separats. El tema de la confiança els uneix però la manera tan diversa de presentar-la els individualitza:

La primera part es pot definir com l'expressió d'una **confiança triomfant** *¿qui em pot fer por? ¿qui em pot esfereir?* [1]. *Ell m'amaga al seu costat* [5] etc.. Particularment entranyable és l'anhel de tota l'ànima *de viure a la casa del Senyor i fruir-hi de la seva estimació per sempre* [4]

La segona part manifesta una **confiança suplicant**: *No sigueu sever amb el vostre servent, no em deixeu abandonat* [9]... *penseu que tinc enemics* [11] etc..

* La menció de Yahweh es fa 7 vegades a la primera part del Salm i 7 vegades també a la segona. Aquesta repetició és com un reconeixement recurrent de que Ell és el puntal i la garantia espiritual de la confiança que explicita l'orant quan proclama que el Senyor és per a ell: *llum, salvació, mur protector, roca inexpugnable, ajut..*

* L'afirmació: *El Senyor m'il.lumina i em salva* [1]... [el text original diu: **Déu és la meva llum**: la paraula hebrea 'or significa llum]... suposa un Déu descobert, proper, conegut, posseït, estimat i esdevingut principi de pau, de joia i de vida, sense cap ombra de temor o aprehensió. Jacquet

* Les 10 peticions [imperatius], que dirigeix l'orant al Senyor, a la segona part, no fan altra cosa que confirmar el crèdit que li mereix. Són moltes i sense cap ombra de dubte, i amb to familiar entranyable:

Cinc són positives: *escolteu, compadiu-vos, responeu-me, ensenyeu-me, conduïu-me...*

Altres cinc són formulades negativament: *no us amagueu, no sigueu sever, no em rebutgeu, no em deixeu* (2vegades)

* El simbolisme de Déu com a pare i mare és font d'un sentiment entranyable per a tot cristià que accepta i agraeix la seva condició de fill de Déu. El Salm ho expressa amb una admirable professió de ferma confiança en Déu en el verset 10: *Si mai m'abandonessin pare i mare, el Senyor em recolliria*, que reproduceix un fragment paral·lel d'Isaïes: *El Senyor respon: Pot oblidar una mare el seu infantó? Pot deixar d'estimar el fill de les seves entranyes?.. Però si mai l'oblidés, jo mai no t'oblidaria.* [Isaïes 49:15].

Càntic : Colossencs 1:12-20 Dimecres 1ª setmana **Vespres**

* Himne cristològic que ressalta la centralitat de Crist vers qui convergeix tot el creat, essent *imatge* [visible] *del Déu invisible*.

* Catorze vegades es fa referència a Crist: *preexistent a tota la Creació i creador conjuntament amb el Pare; alliberador nostre, objectiu, raó i tutor del mateix univers, origen i cap de l'Església, plenitud de tot el que existeix* etc.

* Podríem dir que aquest himne esbossa la gran volada de la teologia de Sant Pau. Seria bo que el reséssim amb el **cor ple d'alegria**... Aquest és l'incís inicial, que sorprenentment, s'omet en el càntic proposat: **Amb alegria, donem gràcies al Pare**, com diu el text de la carta..

* La densa sublimitat dels conceptes, que no ens resti ni un bri del goig de proclamar-los.

Dijous 1ª Setmana

+ Laudes: Salm 56 – Càntic Jr. 31:10-14 - Salm 47

Salm (56) 57

Cada Salm, apaivaga d'una manera específica la set de la nostra ànima quan el resem amb fe i expectació. L'amor nascut de la fe és la clau de tot el Saltiri. P.Botz O.S.B.

* Aquest Salm (56) és la súplica a Déu d'un orant que li manté la confiança malgrat el perill en que es troba: *estic envoltat de lleons* [5].., i li manifesta el seu agraïment, amb una explosió de joia: *Tocaré i cantaré, desvetlla't arpa i lira meva, vull desvetllar l'aurora* [9]. És una interpel·lació agosarada als elements inanimats per tal que magnifiquin la joia de l'orant.

* Aquest petit poema, bé que curull d'al·lusions a perills i a calamitats suportades o amenaçants, conserva una tonalitat de serenitat entranyable, fruit de la tendra protecció que Déu ofereix, baix la imatge de l'aixopluc *sota les seves ales*. [2]. El sentiment de seguretat que infon aquest aixopluc domina el salm. Malgrat que no hi manquen els clams d'auxili, la protecció divina se sent sempre propera.

* Aquest Salm és més un homenatge al Déu benivolent, l'amor i la lleialtat del qual pren proporcions còsmiques: *fins el cel, fins els núvols* [11]..., que un cant de súplica. Les imatges aportades per figurar el mal i els perills, cedeixen davant la imatge dominant de la protecció divina. La confiança esdevé la més forta.

És oportú recordar les paraules de Zacaries, en Lc.1:78

*Per l'amor entranyable del nostre Déu, ens visitarà un sol que ve del cel
Per il·luminar els qui viuen a la fosca, a les ombres de la mort*

Tota l'estada de Jesucrist a la terra fou una aurora, un crepuscle, fins que el sol s'aixecà per a rellevar l'aurora amb la resplendor d'una llum nova .

(Sant Bernat en el Comentari sobre el Càntic dels Càntics)

Càntic Jeremies 31: 10-14 Dijous 1ª setmana **Laudes**

* És un fragment dins dels oracles de consolació [cap. 30-33], del Jeremies.

El profeta està esglaiat pels mals (deportació) que han caigut sobre Israel. De cop i volta rep un oracle molt esperançador del Senyor.... No amaga la seva sorpresa fins a exclamar *Pregunteu per tot arreu si és que ara els homes donen a llum... perquè tots gemeguen...* [Jer.30:6]

* L'anunci de la salvació imminent, del retorn de la vida del poble, i la autopresentació de Déu com a pare: *Jo sóc un pare per Israel* [Jer.31:9], fa brollar, tot i que sigui en futur, un himne d'acció de gràcies, vertaderament esplèndid: *Tots ho celebraran: les noies dansaran i els joves i vells estaran contents..*

Salm (47) 48

* El salm (47) està saturat de la cultura del moment en que s'escrigué. La ciutat, les muralles, la muntanya on s'assentaven, eren realitats físiques, però eren molt més símbols de la tuïció i regal de Déu al poble d'Israel. Eren la glòria del poble tant per la seva procedència com per la seva bellesa i la seva factura.

* Potser caldria una transposició al nostre temps i circumstància per al rés d'aquest salm. L'Apocalipsi, ja del Nou Testament, utilitza uns simbolismes similars: *Vine, et mostraré la núvia, l'esposa de l'Anyell. Va dur-me, en esperit dalt d'una muntanya, i em mostrà Jerusalem, la ciutat santa...*[Ap.21:10]

* El Salm invita a *recórrer les muralles de Sió, a comptar les seves torres, a admirar les seves fortificacions i resseguir-ne els merlets* [13,14]... amb el cor ple d'agraïment i fascinació.

Podem considerar que tots els suports de defensa amb els que Déu enriquia la ciutat, tenen un paral·lel simbòlic amb els ajuts concrets amb els que Déu ens ha obsequiat al llarg de la nostra vida:

- personals: família, germans, vocació, formació, salut, amistats etc.
- institucionals: l'Església, **com a prolongació de l'estada i missió de Jesús entre els homes**, l'Eucaristia, l'Institut, l'entorn comunitari, etc.
- totes les gràcies puntuals que només cada u sap i recorda.

* Com en el salm, cada vegada que fem memòria d'aquests favors *evoquem el record de l'amor de Déu*. [verset 10] i ens n'alegrem perquè *el braç de Déu escampa la bondat* [verset 11]

+ Vespres: **Salm 29 – Salm 31 - Càntic: Ap.11:17-18; 12:10-12**

Salm (29) 30

* L'autor del salm (29) s'ha lliurat d'una malaltia molt greu o d'un tràngol crític en la seva vida. Seria el salm apropiat per als convalescents ja en franca millora, que miren el futur, agraeixen la situació present i reflexionen sobre alguna incidència o actitud del passat.

* Els sentiments, plens de vitalitat, van des d'una expansió orant a una altra, com una llançadora de teler :

- el salmista lloa, exalta el Senyor que metafòricament *l'ha tret a flor d'aigua quan ja s'ofegava* [2]. No quan li arribava l'aigua al coll, sinó quan ja el cobria....
- el salmista convida a compartir la seva alegria: *canteu al Senyor*; [5]
- el salmista fa un exercici de introspecció i confessa còndidament que, en un cert moment, es creia *segur, ell tot sol, de no caure mai* [7], però *quan la mirada de Déu s'amagà*, quedà completament desconcertat [8].
- el salmista opta per clamar al Senyor
- el salmista exposa un raonament, certament franc però ingenu i pobre, com intentant convèncer a Déu que no el torni a col·locar tan a prop de la mort: el cap i a l'últim, *Déu no hi guanya res!!*.
- el salmista canvia la direcció del discurs, com si s'adonés de les nicieses que està dient, deixa els raonaments i esclata en una súplica ardent que resumeix el salm **i la nostra reacció personal**: *Escolteu, Senyor, compadiu-vos de mi, ajudeu-me... el meu cor us cantarà, no callaré mai més, Senyor, Déu meu, us lloaré per sempre*. [13]

Salm (31) 32

* El contingut essencial d'aquest Salm queda expressat en Proverbis 28:13: *L'home que reconeix les seves faltes i se n'esmena, obtindrà misericòrdia*. És el Salm més atractiu i amable d'entre els 7 que coneixem amb el nom de salms penitencials. Bonnetain el considera "*una obra mestre de la psicologia humana*".

* Sant Agustí manifestava una predilecció especial per aquest Salm: En tenia una còpia a la paret de l'habitació i, segons sant Possidius, el seu amic durant 40 anys, el resava amb llàgrimes als ulls.

* El Salm s'inicia amb dues benaurances, dirigides a l'home una vegada alleugerit del llast del pecat. La salut de l'ànima genera felicitat. *Feliç l'home*. [1,2]

* En el passat: *La vostra mà pesava damunt meu* [4]... però l'avui i l'ara de l'home perdonat és que ha trobat en Déu el seu recer, i pot escoltar les consoladores paraules que li dirigeix: *t'ensenyaré el camí que has de seguir, seré el teu conseller i els meus ulls vetllaran sobre tu* [8]... i en una baixada curiosa de nivell místic, apareix un primer consell: *No siguis com el cavall o la mula!!* [9]

* El remordiment és un soliloqui, però el perdó és un diàleg. El cristià perdonat vol fer participar a la comunitat, de la felicitat anunciada en els primers versets, invitant-los a *l'alegria, a la celebració i a la lloança*. [últims versets]

El sagrament de la reconciliació esdevindrà, llavors, una festa. Noël Quesson

* Aquest Salm invita el cristià a personalitzar els episodis evangèlics en els que el pecat és fa present: la pecadora; el fill pròdig; Zaqueu; Sant Pere després de les negacions; l'adúltera...

La reflexió a la llum de l'Evangeli li farà aprofundir en el sentit del pecat, i del penediment alliberador i vivificant. A. Carré.

De manera ben original i també molt intuïtiva, el rabí Eisenberg “explica” la felicitat de l'home perdonat: *Cada u, diu, està unit a Déu per un fil. Quan comet una falta greu, aquest fil d'unió es trenca. Quan l'home es penedeix del mal comès, Déu fa un nus per a renovar la unió....i heus aquí que el fil esdevé més curt. L'home penedit i perdonat queda més a prop de Déu que abans..”*

Càntic : Apocalipsi 11:17-18; 12:10-12 Dijous 1ª setmana **Vespres**

* Transporta al present la previsió del futur. *Ara és l'hora, de recompensar, de destruir els destructors de la terra, de la victòria del nostre Déu i del seu Regne...* Per tot això, que la fe ens anuncia, *els que reverenciem Déu*, ja en donem gràcies en els nostres dies.

* Els cristians sabem que estem de camí cap a la casa del Pare, que ens acollirà en el seu si de felicitat eterna. És natural, lògic i raonable que el **trajecte** tingui les característiques anticipades de la **destinació**. Deure del cristià és tenir cura, ja ara, de la seva felicitat terrena i pau d'esperit.

Divendres 1ª Setmana

+ Laudes: **Salm 50 – Càntic: Is. 45:15-26 - Salm 99**

Salm (50) 51

* El prestigi i valoració d'aquest Salm [Jacquet el considera el més bell de tots els poemes], prové de **la qualitat excepcional de la seva doctrina sobre el penediment**: tota la seva bellesa és espiritual, no simplement literària o poètica. G.Brillet. Per la seva amplitud i profunditat de visió, aquest Salm deixa enrere gran part dels salms de lamentació o de petició continguts en el nostre Saltiri. Deissler.

* Tot el Salm sembla presentar **el desassossec d'una persona que ha perdut o ha trencat una amistat i malda per a recuperar-la**. L'autor no vol recordar mèrits passats; sols vol recuperar un amor. No és un sentiment fugisser, sinó responsable, clarivent i profund que aspira a veure els esdeveniments com Déu els veu. (Aquest és un efecte de la pregària).

* **El vocabulari emprat és molt ric en matisos i extremament suggeridor en el text original.** El mal moral del que es penedeix l'orant pren els noms de: **falta, culpa, pecat, el que és dolent...**

Semblaria existir una triple preocupació tendent a:

☞ **fer palesa la convicció que Déu és ric en:**

· COMPASSIÓ = benvolença, gràcia: *Compadiu-vos de mi, Déu meu..*

· BONDAT = amistat de cor, estimació. Pròpia de l'amor diví: *Vós que estimeu tant...*

· TENDRESA = sentiment entranyable propi d'una mare: *Vós que sou tan bo.* [3]

☞ aplicar tota classe de mitjans per recuperar la netedat perduda. Com indiquen els termes:

- ESBORRAR = fer desaparèixer lletra d'un document (tauletes de pecats dels babilonis): *esborreu..*
- RENTAR = rentar roba, fer bugada trepitjant amb els peus, rentat de la llana: *renteu-me*
- PURIFICAR = netejar físicament, treure l'escòria, aplicat a la lepra: *purifiqueu.me*

☞ encabir tota la gamma de desviacions morals en la confessió del pecador.:

- FALTA = ruptura amb Déu, transgressió, rebel·lió: *Esborreu les meves faltes*
- CULPA = desacord amb el voler de Déu, iniquitat, taca, màcula: *Renteu-me ben bé de les culpes*
- PECAT = Pecat, mancament: *Purifiqueu-me dels pecats*,[4]

* El Salm Miserere, durant segles i segles, **ha encaminat cap a Déu les misèries espirituals de tota la Humanitat**. En síntesi ve a dir que el nostre Déu **pot** eliminar, anorrear qualsevol misèria i crear de bell nou la virginitat de l'ànima; **pot** fer-nos renéixer a l'amor. Card. Garrone .

Càntic : Isaïes 45:15-25 Divendres 1ª setmana **Laudes**

* En el llibre d'Isaïes, immediatament abans del càntic d'avui, Déu es presenta com a Senyor que ha donat la mà a Cir, per alliberar Israel i com un terrisser que actua sobre l'home, *pobre gerra de terrissa* [Is.45:9]. Els versos que constitueixen el càntic de Laudes són una reafirmació de la protecció divina respecte a Israel, i per extensió respecte als seus fidels de tot temps.

* El seguiment del text ens ofereix una lliçó excelsa d'apropament a Déu: *que s'amaga, però salva i salva per sempre més* [45:15,17], *i parla un llenguatge planer* [45:19], que es presenta com l'únic Déu i ho prova amb les seves obres: *¿No he estat jo, el Senyor?*.

Com l'antic Israel el cristià reconeix que *només Déu li dona la força i el triomf* sobre el mal. [45:24]

Salm(99) 100

* Els favors amb què Déu ens afavoreix no esdevenen propietat privada; han de revertir en bé de tots. Allò que ja coneixem, que ja assaborim, que ja vivim, allò que plenifica el nostre cor, ho volem ennovar a tots els homes i expandir a tota la terra. Déu aprecia la lloança "del seus" reunits. En aquest Salm voldríem que tota la terra se sentís convidada a la nostra reunió d'orants: *Aclameu el Senyor arreu de la terra...amb cants...i alegria* [1,2]

* L'últim verset conté l'afirmació més definitiva del Déu bíblic i cristià. *Déu és bo* [5], i aquest atribut diví s'acompanya amb doblat ja clàssic a la Bíblia: **amor i fidelitat per segles i segles** [5]. També altres Salms citen aquest doblat, tan significatiu per a la pietat del creient.

* Si hi ha un Salm que podem imaginar en boca de Jesús és aquest Salm (99), cantat a Natzaret amb la seva Mare, Maria; recitat amb la gent cada vegada que recordaven que *només Déu és bo*. [Mc.10:18 / Lc.18:19]....

* Mai com en el nostre temps tenim necessitat de joia i d'alegria en el Senyor. Abans, les afliccions tenien un entorn limitat de convergència: la pròpia persona, la família, els amics i a tot estirar, la ciutat... Avui, degut a la informació global que rebem, participem, d'alguna manera, en els sofriments de tota la Humanitat. No és fàcil l'art de fer compatible aquesta circumstància de la modernitat amb el manteniment de la joia profunda que ens ve de Déu, sempre i en tot lloc.

+ Vespres: Salm 40 – Salm 45 - Càntic: Ap.15:3-4

Salm (40) 41

* Com en altres salms, cal notar l'absència d'una seqüència lògica de pensament. Aquesta manca d'estricta coherència manifesta el realisme de la tensió emocional en la que es troba immers el salmista: un home sofrent i incomprès.

* Les dues primeres estrofes són didàctiques, enunciatives: exposen una experiència general: El salmista parla en general de l'home: *Feliç l'home que s'interessa pel pobre desvalgut* [2].

Amb un canvi brusc, a la resta del salm ho fa en primera persona: *Jo clamo, Senyor...* [5]. Es tractaria d'un malalt que atreu l'atenció dels **homes** i de **Déu** amb actituds diametralment oposades:

- Per una part hi ha *els enemics, els qui l'odien, que desitgen la seva mort, que fingeixen malèvolament, el fals amic que l'ha traït* [10]... És una dura prova estar malalt i ser també centre d'animadversió sistemàtica.

- Per altra part, hi és *el Senyor, a qui l'orant demana compassió i la guarició. El malalt, enmig de la seva dissort, se sent estimat per Déu, que el tindrà sempre present al seu davant i no permetrà que el vencin els enemics* [13]..

* Aquest salm pot ajudar al cristià a descobrir que

- a) només Déu és un amic que mai no falla i
- b) que hi ha una benaurança reservada als qui de debò estimen i tenen cura dels malalts.

* Al final, l'orant beneeix el Senyor amb la convicció que el seu suport és perdurable, *des de sempre i per sempre*. [14]

Salm (45) 46

* Per molts estudiosos aquest salm és considerat una obra mestre en la literatura sàlmica. És el salm de la fe intrèpida, de la suficiència de Déu .

* Consta de tres breus estrofes, cada una d'elles coronada amb la tornada: *El Senyor de l'univers és amb nosaltres, la nostra muralla és el Déu de Jacob*. Aquest verset, repetit tres vegades [4,8,12], expressa la teologia d'aquest salm, és a dir: **Amb Yahweh s'està en una seguretat perfecta... i per tant se li ha de rendir una confiança absoluta.**

* Aquest poema juga amb elements formidables: les muntanyes, els terratrèmols i els oceans. Són actors personals les nacions amotinades i els reis en revolta. Per sobre de tot aquest agregat en agitació amenaçadora, Déu hi fa aparèixer la fortitud de la confiança. [G.Brillet]

* És preciosa la invitació del salmista, en la tercera estrofa: *Veniu...* observeu que tota la temible turbulència ha esdevingut pau: *La força de Déu ha acabat amb els combats, ha trencat les armes d'atac* [arcs i llances] i àdhuc *ha tirat al foc* [10] els estris defensius [els escuts]. Tot fa augurar una pau sòlida i permanent...

* Bossuet aplica aquest salm a la situació de l'Església, també a l'ànima del cristià en conflicte. Grelot diu: Tinguem, enmig de les vicissituds per les que passa l'Església, la confiança heroica que tingueren els Sants en els pitjors moments.

• Déu és aquí i Ell farà, d'una o altra manera, que la pau i el seny imperin novament.

Càntic Apocalipsi 15:3.4 Divendres 1ª setmana **Vespres**

* El visionari de l'Apocalipsi *veu 7 àngels al cel. Amb ells arriba la fi dels càstigs de Déu. Veu també un mar de vidre barrejat de foc amb els vencedors del mal...* [Ap.15:1,2]. Plens d'entusiasme cantaven el càntic de l'Anyell. És el que ens ofereixen com a pregària les vespres d'avui: És una lloança pura *al Déu de l'univers, al rei de tots els pobles*, perquè tot en Ell és admirable. Per tant no sembla possible l'existència d'humans que no respectin o no glorifiquin Déu.

* El testimoni dels cristians és imprescindible per tal que la sospita de l'existència d'un Déu benèvol, o la intuïció de la seva grandesa, s'instauri com a llavor de fe en la ment i en el cor dels no creients.

Dissabte 1ª Setmana

+ Laudes: **Salm 118** [145-152] – Càntic: Ex.15: 1-5; 8-13; 17-18 - **Salm 116**

Salm (118) 119: 145 - 152

* Aquesta part inicial dels Laudes d'avui, ens ofereix el rés d'un breu fragment del salm 118.

[El salm (118) és molt recurrent en conceptes que són essencials a l'ànima piadosa jueva i també cristiana. Consta de 22 estrofes de vuit versets cada una, amb un total de 176 versets, essent el salm més llarg del Saltiri. Cada un dels vuit versets d'una estrofa donada, comença amb la mateixa lletra de l'alfabet hebreu... procediment poètic (acròstic) que pot restar fluïdesa a l'exposició espontània i mínimament articulada entorn d'un pensament o tema central. S'explica que doni la impressió d'una juxtaposició de sentències, que caracteritza aquest salm (118).]

* Un dels mots que es repeteix en el salm és el terme **lleï**. Això sí, amb tot un seguit de sinònims suplents i intercanviables com: *pacte, decrets, preceptes, judicis, ordres, paraula, sentències, oracles... etc.*

* Per l'autor, **lleï ve a significar la voluntat de Déu revelada a l'home com a guia moral i religiosa**. El salm (118), si bé amb gran profusió de termes legalístics, està curull de devoció interior, de calidesa íntima, de sentiments d'autèntic amor a **la voluntat de Déu**. [Paschal Botz, O.S.B]

* El rés d'avui ens ofereix els vuit versets [145-152] corresponents a la lletra Q [Qof]. Són un agregat de sentències substancials dirigides a un Déu proper, com si el tinguéssim perceptible al bell costat nostre: *Vós sou a la vora, Senyor.... Tot i reconèixer, que els enemics, també són a prop, Totes les frases tenen un segell de súplica confiada i amical: confiant en les vostres paraules.... Vós que m'estimeu...*

NOTA. El primer "salm" del rés diari de les Hores (exceptuant el diumenge), sol ser una estrofa de vuit versets del salm (118). Al llarg de les quatre setmanes gairebé resem tot el Salm.

Càntic Èxode 15:1-5; 8-13; 17,18 Dissabte 1ª setmana **Laudes**

* El poble d'Israel acaba de passar el Mar de les Canyes, amb la certesa de la intervenció de Yahweh a favor seu: *Aquell dia el Senyor va salvar Israel* [14:30]

* Moisès, amb els Israelites entonen un himne d'acció de gràcies. Una part d'aquest himne està recollit en el càntic de les Laudes d'avui. Al final *Maria, la germana de Moisès i Aaron, prenent el tamborí, amb totes les dones van seguir dansant i tocant tambors. Maria entonava la tornada: Canteu al Senyor, per la seva gran victòria, ha tirat al mar, cavalls i cavallers...* [15:20,21]

* En el context èpic dels fets que es narren: *enemics, lluita, victòria*, i la cultura del moment, és natural que el **Déu protector** fos "percebut i descrit" per Israel com un Déu guerrer i vencedor que fa costat als protegits.

* Només és una baula de la llarga cadena de concepcions de la divinitat, que anirà progressant i aquilatant-se al llarg de la Bíblia, fins atènyer el concepte del Déu del Jesucrist.

Salm (116) 117

* Un esquitx de Salm, l'apostrofa el P. Hilari Ragner. El "Pulgarcito" del Saltiri, el qualifica H. Duesenberg... Amb tot, aquest salm, el més curt del Saltiri, guarda una proximitat interna evident amb el més llarg (118). Ambdós brollen de la tensió entre els **dos pols dinàmics de tota la Bíblia**: Yahweh i la Humanitat.

* Per la seva visió universalista, Sant Pau el cita literalment a la seva carta als Romans: *Lloeu el Senyor, tots els pobles, glorifiqueu-lo totes les nacions* [Rom. 15.11]

* Ens adonem de les dues fases en el projecte de Déu en la Història de la salvació, i de la seva motivació profunda:

a/ **Déu fa una aliança amb el seu poble**, i després,

b/ **Déu universalitza aquesta aliança** a tota la Humanitat, *pobles i nacions*.

L'**amor** de Déu i la seva **fidelitat** [*hesed we emet*], la seva **grandària** i **duració** perpètua, són **consubstancials a aquesta aliança**. La reacció de l'home, conscient d'aquesta gràcia, no pot ser altra que la lloança entusiasta de Déu, en fets i en paraules.

Aquesta relació entre Déu i l'Home, amorosa, apassionada i universal, és la síntesi de tots els postulats de la Bíblia.

* L'al·leluia final corona el salm, que és, segons el cardenal Garrone, **el càntic per excel·lència d'aquells que se senten deutors de la seva fe i de la seva vida a la Bondat i Misericòrdia divines**.

